

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Caput IV. Cœnobium construit: obstacula perrumpit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

pietatis jussum obsequium vocatus; an ad vindictam potius tanti flagitii divinitus missus? et proscriptos hosce a vultu et notis aliis confestim agnitos raptari jubet ad vincula et supplicium ultimum. Obstupida quasi ad hanc vim Virgo: Bone, inquit, JESU, istene ad mortem rapiatur, quem ego impio lethargo eripui atque excitavi ad veram tui latrariam? Obsecro te, Domine clementissime, ut hunc, quem tibi quodammodo pepereris, filium mihi restituas. Dictum, factum. Proscriptorum iste se expedivit e vinculis satellitum, omisso pallio, effugitque virtute ejus, cui omnia obediunt. Asylum autem reperit ædem eandem S. Francisci: ubi monachum quoque induit, et vitam religiosam sancto fine transegit. Alter vero, qui aures bene momenti Virgini dare noluit et Deum suum agnosceret, agnovit Judicem, caputque dedit carnifici amputandum.

CAPUT IV.

Cænobium construit: obstacula perrumpit.

B. Verdianam
invisit.

Ceterum Assisio egressura, locum in valle Elsanæ non obscurum, Castrum-Florentinum petere instituit, B. Verdianæ salutandæ ergo, quæ Vallis-Umbrosiani Ordinis sanctionibus conformiter vivere professa, illic ab hominum adspectu reclusa habitabat. Quia vero illinc non multa passuum millia aberat Crucis-Castellum, Christianæ natale solum, Romana vidua ejus videndi cupidine urgeri cœpit. Reluctari primum visa est Christiana: sed cum eodem cælum impelleret, eundem tandem erat.

Ex oppido
Crucis-Cas-
tellano exire
volens oc-
cultata vi tepe-
jur.

23 Ibi cum hæsisset ambæ dies aliquot, ambæ exire frustra nitentur: Christianam enim pedes deficiebant. Ut sciret non esse de nihilo hanc infirmitatem, in Castello ambulabat gressu quidem libero: sed non tam cito de exeundo cogitaverat, quam obri-gescerent illi pedes, terræ quasi adfixi. Stupere utraque, et mirari miraculum. Quid facerent? Deum vocantem sequi Virgo cogebatur: eidem non obsequi vidua nefas putabat. Videns igitur se divelli ab ea, quam Christus tenebat, tenerim osculo Christianam suam amplexata, cum se ejus precibus amice commendasset, abiit unde venerat.

Ibidem par-
thenonem,
juxta visam
ante graphi-
dem, insti-
tuit.

24 Sola jam Virgo, inter primas statim curas secum reputat, quibus eximiiis studiis Sponsum sibi potissimum demereri queat. Redit memoria instituendi parthenonis, cujus voto jam diu ante flagraverat: accedebat et accendebat civium amor, desiderio ejus impense faventium. Statuit ergo Dei nutum examinare pensculatus, et rogare, ut, quid a se fieri velit, manifesto ostendat. In medio harum sollicitudinum astu animo varie fluctuata, videt luminosos a cælo radios descendere, qui totum illum locum, quantus nunc monasterii est, incredibili splendore colluminabat. Non diu deliberandum fuit, quid magistra hæc lux doceret, rogavit, impetravitque a Crucis-Castellanis civibus fundum illum, ubi nascituræ familiæ cunabula poneret.

Vicinam ædi-
culam cum
heres pretio
vendere nol-
let, gratis im-
petrat.

25 Succedebat pulchre sub manus novum ædificium, non tam lapidum mole, quam virginum, quas congregaverat, sanctitate admirandum. Sed incommodabat novo huic collegio exiguum in vicinia domicilium, quod civis quidam nomine Tridianus possidebat. Interpellat heredem Virgo, non hominem, sed lapidem, imo omni lapide duriorem; neque prece neque pretio ullo flexilem. Ad cælum ergo conversa, quod multo esse mollius sæpe experta fuerat, cum Matre-Virgine Filium invocat, qui rigidam hunc virum cælesti virtute flectant, aut certe frangant. Audit cælum. Postridie multo mane festinat Tridianus ad monasterii januam, et crebro grandique sonitu evocatis sororibus offert suapte sponte, prius denegatam ædiculam. Accipite eam, inquit, si libet, etiam sine pretio. Isto enim in loco conspicabilem se

mihî præbuit hac nocte Cælitum Regina, et quam nunc fixam teneo, mentem indidit. Ut autem pro beneficio gratiarum officium Christiana redderet, aram illic erigi jussit Mariæ Benefactrici.

ACTORÆ
CORN. CURTIO.

26 Vix etiamdum procellosus hic contumaciæ ventus posuerat; ecce alius a sacro ordine surgit longe periculosior turbo. Potentem enim adversarium Lucensem Antistitem experta est: qui de jure suo, quod perditum iri quadantenus dicebat per hoc oratorium, nihil remittere voluit. At vero Episcopi pertinaciam fregit illa ipsa, quæ Tridianum; minitendo eidem asperime, si sancto ancillæ suæ proposito obicem vel minimum poneret.

Episcopum
Lucensem
Virgini diffi-
cilem Deipara
terrefacit.

27 Et tamen non est veritus novam illi et multo acriorem tempestatem quidam ad S. Viti Curio excitare. Erant per ea tempora in oppido Crucis-Castellano parocciæ quatuor. S. Viti, S. Andreae, S. Thomæ, et S. Donati, quæ postea in unum Canonicorum collegium coaluerunt. In ista autem S. Viti diocesi cænobium situm erat. Hic, inquam, Curio graviter sæpe asperique cum B. Christiana contendere, et velle plenissimum in toto Ecclesiæ suæ territorio jus dicere, et servare. Mollia quidem verba benigna Virgo reponebat; quibus non modo non mitigavit implacabilem viri iracundiam, ut etiam magis extimulaverit, odioque tanto accenderit, ut jam clare et palam monasterii se hostem profiteretur. Quam animi præfracti plusquam ferream obstinationem dolens Virgo (nam cetera vir probus erat) indixit sodalitia suo fervidas pro Parocho preces, persuadens certo sibi et sororibus, intestinum istud odium ali-quando in amorem sincerum conversum iri. Fusæ preces ex corde intimo: quæ vi quasi divina grassatæ in cor viri penitissimum, ita turbarunt a fundo, mutaruntque; ut quanto antea opere cænobium oderat, tanto id postea tueri et protegere, quæ verbis, quæ factis, voluerit.

Parochum
sibi adversa-
rium preci-
bus conciliat.

CAPUT V.

Monasterium ordinat, litterarum cantusque scientiam sibi suisque impetrat.

Perfuncta feliciter omnibus hisce molestiis, convertit ad virgines, quas legerat, animum: quarum cœtus eximius videbatur, et de quo sibi blandiri Christiana posset. Sed pretium hic virtutem, non numerum facere, in mediæ noctis tenebris satis clare didicit: quando sepultis somno profundo sensibus, mentis oculis aperuit, viditque in cænobii sui area exerevisse multis ramosam brachiis arborem nucem; sub ea autem jacere magno numero dispersas juglandes: virginum quoque unam, ex primis, quæ in disciplinam Christianæ se dederant, Mariam nomine, nuces omnes in unum acervum accumulare, seligere deinde bonas, vitiosas vero aut cassas e monasterio foras projicere. Somno solutos oculos vix Christiana deterserat; cum illi, quam dixi, Mariæ portentosum hoc insomnium ordine recitat, eamque de mysterio, quod oculi non ignorabat, sententiam rogat. Tum illa: Ne nescias, o mea Christiana, nuces vitiosas, quas mea ejici manu vidisti, significare Virgines factas, quæ secundum parabolam Evangelicam, non habent oleum in vasis lampadarum suarum, et Sponsuum suum præstolantur oscitantes, dormientesve; bonæ vero, quas me coacervare et conservare vidisti, prudentes Virgines sunt, quæ hoc sacro in contubernio religiosam vitam ducent, anxie curioseque ad Sponsuum suum anhelantes, cujus nuptiis dignissimæ probabuntur. Atat me, subjunxit, miseram et ter miseram, quæ de numero insipientium sum, adeoque ex hoc sancto virginum collegio foras projicienda. Vaticinio respondit eventus: non multo enim post, cum aliquam-multis aliis puellis ad sæculi delicias nuptiasque egressa, cælestem Sponsuum morari no-

Statum sui
cænobii viso
cognoscit.